

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy hónapra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. itélőtábla épületével szemben.
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői Iroda:
 Pécsétt, Mária-utca 1-36 szám
 I. EMELET
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratok vissza nem adtnak

Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek től

Miért drága a pécsi piac?

Pécs, 1895. július 23

(*) Sok tinta fog még elfogyni és sok tanácsbeli ur fog haragudni az emberi kor legvégső határáig, míg bekövetkezik az az idő, hogy alkalmuk lesz a lapoknak arról írni, hogy a legolcsóbb, legkellemesebb város Magyarországon Pécs városa. Addig persze, míg ez bekövetkezik, városi uraink jóvoltából minden árucikket, a mit a piacról vásárolunk, a fővárosi árakhoz viszonyítva, kétszeresen, sőt igen sokszor háromszorosan is tul kell fizetnünk. Pedig hát józan paraszt logika szerint Pécsétt valamivel olcsóbb lehetne a csibe, a tojás, a zöldség stb., egyáltalában mindaz, a mi naponkint a konyhára szükségeltetik.

Előttünk fekszik a fő- és székvárosi vásárigazgatóságunk f. hó 20-án kiadott hivatalos árjegyzése. Meg vagyunk róla győződve, hogy az ebben foglalt árak megfelelők a tényleges állapotoknak, és nem „hasból“ készülnek, mint valamennyi vidéki városnak enemű árjegyzékei, melyeket a katonai élelmezési igazgatóságok szoktak bekívanni Germánia ékes nyelvén, így esik aztán meg, hogy ezekben a „megbízható“ jegyzékekben előfordul pl.: szappan egy liter (?) 18 kr, marhasus egy pár (?) 56 kr.

Legkevésbé akarunk e helyütt foglalkozni a fővárosi vásárigazgatóság dicsérgetésével. Ez egy külön hivatal, ellátva nagy apparátussal, és így kötelességét, feladatát képezi a hiteles adatgyűjtés. Ebben az említett árjegyzékben látjuk: Csirke élő egy pár 50—80 kr; tyúk egy pár 100—120 kr; réce egy pár 70—140 kr; liba egy pár 150—280 kr; tejföl egy liter 20—40 kr; tehénturó friss 1 kiló 16—30 kr; kelkáposzta 100 db. 40—180 kr; burgonya 100 kilo 280—350 kr; ugorka 100 db. 70—200 kr; stb. Ugyan mikor volt az, hogy a pécsi piaci árak megközelítették a fővárosi árakat, hát még az, mikor tetemesen alatta voltak. Most már odajutottunk, hogy bármelyik felsorolt cikk ára Pécsétt jóval magasabb, mint Budapesten, bizonyíthatják ezt

azok, a kik a heti és a napi piacokon bevásárolják szükségleteiket. Következzék aztán be véletlenül egy kis csapat-összpontosítás, vagy egy kis idegen-járás, a mostani drága árak is feljebb lesznek rugtatva, mert hát sokan vannak, a kik szívesen megadják a drága árat is, csak hogy egyáltalán megkaphassák a kívánt portékát.

Budapest vidéke, az azt környező falvak, melyek az onnét szétágazó vasut-vonalak mentén fekszenek, jóformán a főváros élelmezéséből pénzelnek. Kocsikon, sőt waggonokban szállítják egyes községekből a főváros számára a friss zöldséget, apró jószágot, konyhára valót, megelégesznek ezek a jó falusiak a tisztességes polgári haszonnal, a mennyi munkájuk, fáradságuk után méltán megilleti őket. No meg aztán megtörténhet velük az is, ha nagyon magasra srófolnak föl az árakat, hogy az ottani székálló, standos kofák olcsóbban adnák; míg Pécsétt ez megfordítva van.

Nálunk drága a piaci áru azért, mert helybeli kofáink már a vámoknál, vagy itt a piacon is megveszik a falusi embertől az egész kocsiakományát; így aztán üdvös verseny nem fejlődhet ki, a kofa urak és kofa asszonyok valóságos kartellre lépnek, és úgy csinálják az árakat, ahogy nekik tetszik. Különösnek tartjuk, hogy a mai modern korban, midőn már belátják az adófizető emberek, még ha olvasni nem is tudnak, hogy Európában vagyunk és hogy egy város névre igényt tartó geográfiai fogalom sorának intezői még ennek az állapotnak, ennek a közönség kizsákmányolására irányított eljárásnak a megakadályozására is képtelenek: úgy akkor ismerjük be ott a torony alatt, hogy ők Abdera város tisztviselői, a mely várost tudvalevőleg Wieland szerint az őt környező sok posványból és mocsárból kikerült békák pusztítottak el.

Nekünk is van efféle posványunk elég; ez alkalommal nem beszélünk azokról az erjedő szagokat terjesztő posványokról, csupán arról a kis tócsáról, a melyet piaci helypénzszedésnek hívnak. Ez a szerencsétlenül megkomponált szerződés, mely a város hatóságát ugyszólván kötött marsroutával utaztatja azért a bérösszegért, a mely igaz, hogy

egyrésztől jövedelem a város kongó kasszájába; de másrésztől oly indirekt adó, a mit a közönségnek tizszeresen is meg kell fizetni az élelmi cikkek árainak megdrágításával.

A helypénz-szedők nyilvánvaló visszaéléseit most hagyjuk figyelmen kívül, fentartva magunknak a jogot esetről-esetre megemlékezni róluk; már maga a megállapított tarifa is oly ingatag módon van megcsinálva, hogy azt helyesen magyarázni tán még a legfőbb itélőszék sem volna képes. Ha akarom vemhes, ha akarom vemhetlen. Így történhetik aztán meg, hogy pl. a piacra kiülő falusi asszony, ha például kosarában turót, sóskát, tojást és egy pár csirkét hozott, mind a négy árucikke után külön-külön megfizettetik vele a helypénzt. Ez ellen nincs apelláta, rosszul kötötték a városi urak, túrni kell tehát.

Se szeri, se száma nem volna, ha felsorolni akarnók az eseteket, melyek mind azt bizonyítják, hogy Pécsétt a piaci helypénz igen gyakran az áru 50%-át felemészti. Tessék aztan olcsó eladni. Ha csak nem lopott portékát hozott be a városba, ugy nem képes olcsóbban adni; mert gondoskodott róla jó eleve a hatóság, a mely csak a nagy bérjövédelmet látta, hogy nálunk drágaság legyen.

A mig tehát ez a kötött szerződés fennáll, a mig a torony alatt haraggal, indignációval fogadnak minden jogos felszólalást, mely a helypénz-szedők visszaéléseire vonatkozik; a hol a helyes információk után járó újságíró nagy hangon azzal torkolják le, hogy „mi közö hozzát!“ — addig falra hányt borsó minden okos szó; mert mint a tormába esett féreg, folyton csak a maguk szük körében mozogva, nem látnak tovább az orruknál; nekik a közönség csak adóanyag, csak hypothéka a felveendő kölcsönökhöz, melyeket beépítenek kaszárnyákba, fedett lovardákba, meg a jó ég tudja mibe; de soha se foglalkoztak még azzal a gondolattal, hogy bizony az a közönség bennünket azért fizet, hogy az ő érdekeit szolgáljuk és ne érdekei ellen csak a gyapját nyirjuk, ugy, hogy a szerszám gyakran belevág az elevebe is.“

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Örök történetek.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

I. Ida.

A szép Ida boszusan toppant parányi lábával: — Ugyan hagyja már abba unalmas fejtegetéseit, legyen már egyszer okos ember. Mikor még szegény házmesterleány voltam, talán hallgattam volna a szerény iparos szavára, de nézzen csak körül és mondja meg őszintén, hogy az ünnepelelt diva, kinek lábainál bárók és grófok hevernek, kit az egész világ tűmjénez és tenyerén hord a színházi közönség, lehet-e olyan ostoba liba, miszerint lábbal tapossa szerencsésjét és a mesebeli királynő módjára hamupipókává változzék? Én mindig tiszteltem és becsültem magát, látta bennem jövőre is jóakaró barátját, de nem születtem a nélkülözések számára és nem akarom boldogtalanná tenni, egy nagyragyó és fényhez szokott nő birhatásával.

Ez utóbbi szavakat már ellágyulva ejtette ki Ida; az ő nemesebb érzelmek irányában eldurvuló szívét is meghatották az előtte álló férfiú naiv őszinteséggel kifejezett érzelmek. Csak kiszabadulhatna a rózsas láncok közül s ismét a kis házmester Ida lehetne, mily szívesen borulna e kérge tenyerű ember becsületes keblére, hagyná itt dicsőségeinek színhelyét, az egyszerű munkás becsületes hajlékával cserélve fel a bűn kiáértő tanyáját.

Az a boldogtalan ember pedig előtte, mint vihar által sújtott tölgy, némán csüggeszti le fejét,

elkábítja a fájdalom, gyermekessé teszi a környező pompa és illatár.

— Ida, — s e remegve kiejtett szóban annyi melegség nyilatkozik — emlékszik-e még arra, mikor a kis házmesterleányt erős karok oltalmazták az uri gyermekek pajkossága ellen, mikor kéz kézben haladva élvezték gyermeki szeretetünk boldogító varázsát és a mezőkön futkosva ölemben talált nyugodt pihenést az aranyfürtű fejecske? Vagy elűzte a jelen multjának emlékeit? Ugy Isten önnel Ida, legyen boldogabb nálamnál!

Ida mindenre emlékszik és rettentően szenved. Ismeretlen fájdalom szorítja össze szívét, futna a férfi után, de mámoros zsibbadtság bágyasztja el tagjait. Égeti a cifra ruha és környező pompa, üresnek találja a világot, mely babérrel övezi kedvenceit, hogy azután elforduljon tőlük, kiállhatatlanoknak az arszlánokat, kik keselyű módjára leaenek prédájukra. Belső ömen sugja: „El innen, el messze, fogadd el e becsületes ember kezét, mely kiránt a sárból, boldogságot és szeretetet tartva fenn számodra; hagyd itt aranyos kalitkádát s fuss innen, menekülj veszted elől!“

Ida nem küzd már, messze eldobja csillogó karkötőit s a távozó után szalad. Cifra livrébe bujtattott inas nyitja ki az ajtót:

— A gróf ur Ó Méltósága!

— Mais voilà Idá, mi ez kedvesem? Parbleu, mágácska beteg lelkem, de legyen nyugodt, elküldöm az orvosomat. Pompás egy ember, kitűnően érti a mesterségét. Addig is pá kedvesem és ne feledje ma chère, hogy az előadás után fogatom várja. Au revoir!

A gróf ur ismert keringőt fűtyűrészve távozik s töprengéseire hagyja a leajtott Idát.

A kik este játszani látták, a rendezési valamivel bágyadtabbnak találták, de azért előadás után nyilsebesen vitte el a grófi hintó

— Ugy-e anyuka, édes apa nemsokára hasajjon, hoz nekem babát és mézeskalácsot!

Varrása felett boldogan tekint a fiatal anya csevegő gyermekére.

— Igen angyalom, ha atyád megígérte, ugy biztosan fog hozni — s édes csókkal nyomja le a csereasznyesajkakat.

Kacagva tapsol a kicsike s vigan dobolva az ablaküvegen, szemléli a szállinkozó bópelyheket. Lelei az ajándékhozó apát, mert már hivatogóan cseng a déli harangzó, de egyszerre csak megriadt ósként simul anyja ölébe s gyermekes félelemmel mutat az ablak előtt vánszorgó asszonyra.

— Hivd be anyukám. Ugy-e fájik aszegény és éhes? Jaj anyukám, nézd mily havas!

A jó anya örömmel hallgat gyermekének nemes szívére s koldusnőnk csakhamar a gyári művezető szerény hajlékának tűshelyénél melegen megemberedett ujjait.

A picike már nem fél tőle s boldogan figyeli a szegény nő jó étvágyát, melylyel az elője rakott ételeket fogyasztja. Bohó kérdésekkel faggatja és ártatlan örömmel mesél neki a jó édesapáról, ki neki új babát hoz.

Képzeltető az az ujjongás, mikor a régvárt apa egyszerre csak betoppán s örömsugárzó arccal szorítja karjai közé drága gyermekét.

— Ez a szegény asszony is bejött melegedni

Bizony unalmas nyári délután, midőn „pagát fogás” után légyfogdosással ütik agyon a visszaszerezhetetlen időt, elgondolkozhatnak a közönség és tisztviselők közötti normális viszonyról; mert hát nálunk ezek a viszonyok abnormálisak.

H i r e k.

Pécs, 1895. július hó 23.

— **(Választók névjegyzéke.)** A Pécs város területén összeirt választók névjegyzéke a törvényben előírt módon 15 napig közzemlére volt ki téve. Összesen három felszólalás adatott be. A kellőleg hitelesített lajstromban a belváros 916, a szigeti és siklósi külváros 542, a budai külváros 531 választóval szerepel; vagyis Pécsen összesen 1989 választópolgár van.

— **(Aradi kerékpárosok Pécsen.)** A „Pécsi Kerékpár Egyesület” látogatására két kerékpáros érkezett Aradról városunkba: Matusik Márton tanár és Sugár Jenő joghallgató. Utjuk a következő volt: Arad, Szeged, Szabadka, Zombor, Batina, Darázs, Mohács, Pécs. Folyó hó 21-én indultak el és ma 23-án délben érkeztek meg. Egy napi itt tartózkodás után Kaposváron át Szombathely felé vessik utjukat. Szándékuk a két havi szünet alatt Magyarország nagy részét kerékpáron bejárni, s ahol valami nevezetesség van, pihenőt tartanak. Pécsről való távozásukkor többen a „P. K. E.” tagjai közül elkísérik.

— **(Halálosítás.)** Özv. Jobst Jánosné, szül. Visy Jozefa ma reggel 71 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. A megboldogult, kibén Jobst László dr. ügyvéd s Jobst Béla kir. táblai tanácsjegyző albiró édesanyjukat gyászolják, egyike volt azoknak az immár mind ritkábban található igaz magyar típusu urasszonyoknak, kik fenkőlt gondolkodásmódot elpusztíthatlan jókedélyvel oly kellemes harmóniába tudtak egyesíteni magukban, s a kik ép oly jó családayak, mint kedves háziasszonyok voltak. A temetés holnap (szerdán) délután 5 órakor fog a Deák-utcai 5. sz. házból végbemenni.

— **(Frigyes kir. herceg, mint magyar földbirtokos.)** Mohácsról írja levelezőnk, hogy Frigyes kir. herceg értesítette bellyei uradalmának igazgatóját, hogy szeptember közepén át fogja venni az Albrecht kir. herceg örökéből részére jutó birtokot. Ez alkalommal Mohácson, hol a kir. herceg és családja keresztül utazik, a lakosság őket rokon-szenvesen fogja üdvözölni. Ugy hírlik, hogy a kir. herceggel az uralkodóház több tagja is érkezik s a birtokon vadászatokot fognak tartani.

— **(Adakozás.)** A havi hegyi kőkeresztre újabban adakoztak N. N. 1 frt, N. N. 1 frt, Döme Vilma 1 frtot adományozott.

— **(Harc egy hagyma miatt.)** Hajdanán a jóra való pogány istennők almaért, a szépség almaért versengtek egymással az Olympuson. A mai profán világban a szkeptikus asszonyok már megelégszik a vörös hagymával is, és ezért is verseng még pedig egész a hajbakapásig. Ma reggel az irtalmasok előtt levő zöldes piacion két tollas kalapos

kackiás kis menyecske javában válogatott egy rakás vörös hagymában s addig-addig válogattak, míg aztán egy mosolygó héju hagymafejen összekaptak. Peregték a nyelvek, csattogtak a legyezők, repült a piros bóbítás szalma-kalap, ésbontó fürtökben libgett a kibomlott hamis copf és végre is az egyik menyecske egyensúlyt veszítve saját tengelye körül alaposan megfordult a lecsutázott hagyma — és zöldség — levelek orrfacsaró árjában. Így végződött a versengés a hagymáért.

— **(Az új daloskör.)** melynek eddigelé 28 működő és vagy 50 pártoló tagja jelentkezett, ma este 8 órakor tartja első ismerkedő estélyét a Dollinger-féle vendéglőben.

— **(Állatkiviteli tilalom.)** A csehországi helytartó hivatalosan leirt a város hatóságához, miszerint a kérődző állatok bevitelét f. hó 24-től kezdve betiltja. Okot erre az innen szállított állatokon konstatait száj- és körömbetegség adott.

— **(A fürdés áldozata.)** Mint értesülünk, a fürdés újabb áldozatot követelt Herceg-Mároki községben. A határon fekvő mocsárban akart fürdeni egy kis fiu, a midőn is mélyebb helyre kerülve, összezsuptak felette a hullámok. A gyorsan aegélyére siető emberek már csak hulláját huzhatták ki. — Egy kis leányka pedig a kutba esett és súlyos sérüléseket szenvedett. Napról-napra kapunk hasonló jelentéseket és ezek szomoruan illusztrálják azon hanyagságot, mely a falusi gyermekek felügyeletében nyilvánul.

— **(Villamos világítás a vasuti kocsikban.)** A magyar kir. államvasutak igazgatósága — mint értesülünk — a személyszállító vagonokban villamos világítást óhajtott berendeztetni. E végből kísérleteket tesznek ez egyes világítási rendszerekkel, még pedig első sorban az akkumulátoros rendszerrel, mely lehetővé tenné minden egyes vagonnak önálló világítását, kapcsolat nélkül az egész vonattal, vagy a többi kocsikkal. A kísérletezést a budapest—miskolc—kassai vonalon teljesítik. Ha a kísérletek jó eredménnyel járnak, úgy az összes gyorsvonatokon berendezik a villamos világítást.

— **(Hegycsuzamlás Szegárdon.)** A Garay János által is megénekelte Bartina hegy Szegárdon veszedelmes megcsuszott s most nagy félelmet állanak ki azok, a kik a hegy tövében laknak. A református városrészen keresztül húzódó Séd patak partján a Bartina hegy tövében ugyanis a téli nagy havazás, az idej gyakori záporok és felhőszakadások következtében félelmetes hegycsuzamlás támadt s az itt épített házak egész sora össze vissza repedezett, több pedig egészen össze is dőlt. Erről a veszedelmes körülményről van ugyan tudomása, mint levelezőnk írja, a hatóságnak, de még eddig nem tett semmit sem arra, hogy a düledező hazakból kiköltöztesse a bennlakókat.

— **(Tűz és víz.)** Rettenő vihar látogatta meg a múlt héten Kaposvár környékét. A megaradt patakok óriási kart okoztak a földiken és több helyen alámoták a vasuti töltést, úgy, hogy a vonatok csak szigorú óvintézkedések mellett közlekedhettek. Kislakon egy földműves gazda istállójába ütött a villám, agyonszujtva két lovát. Az istálló porrá égett, de a községben időző katonaságnak sikerült a tűz tovább terjedését meggátolni.

cseng, sovány, bütykös ujjai igazgatták a palavesszőt remegő kezében. Az aranyhaju Gizuska ült mellettem, a tanító ur leánya, csupa pajzán vidorság, kis puftos orcája ördögcsöke. Csak vele osztozkodtam meg édesanya kalácsain, az ő kedveért tanultam otthon szorgalmasan, hogy a tanító ur meg legyen velem elégedve. De én is voltam az egyedüli, ki a szerény tanító ház virágos kertjébe bejárhattam; ott kergettük együtt a színes pillangókat, addig élvezve bohó gyermektréfáinkat, míg az est álmoságot nem hozott szemreinkre.

A tanító ur szobájában volt egy félelmetesen idomtalan alaku butoradarab: régi zongora avult billentyűkkel, de nemsokára én lettem az áldozat, kinek az ujjforgatás és skalázás kinjai között kellett azokat ütögetnem. Míg a többi fiuk, mint kiéhezett sáksereg, hangos zivaj között rohantak haza, addig én azokat az akombákumokat betüztem, melyekhez a tanító ur ütötte pácájával a taktust. Gizuska is zongorázott és a vizsga napjára, mikor az ismerősök előtt mutatjuk be haladásunkat, együtt tanultunk egy keserves német szonátát. Hosszu órák teltek el, míg annyira vittük, hogy a játszásban együtt maradtunk, mert hol ő ment két-három taktust előre, hol én okoztam disharmoniát sietésemmel. Végre elérkezett a várt pillanat és miután az iskolai ünnepély bevégződött, következett a mi hangversenyünk. Mindegyikünk eljátszott egy-egy darabot s mialatt a másik szoba terített asztalához vonultak, mi a négykezes szonáta első akkordjaiba fogtunk. Gizuskán rózsaszín ruhácska, piros pántlikával átköve az aranyos fejecske és én nem valami nagy gondot fordítottam a zenei hangok helyes megütésére. A tanító ur a másik szobából szólott ki:

— **(A csehek haragussznak.)** A csehek fényes történelmi kiállítás rendeztek, a mely az összes szláv elemek közös találkozó helye. Csak elvétve akad magyar ember, ki e tagadhatatlanul tanulságos kiállítást megtekintse. Ezért haragussznak a csehek, kik 1885-ben tömegesen keresték fel Budapestet s most majd represszáliakkal fognak élni a milleniumi ünnepélyek alkalmával. A Prágában kiállított tárgyak között sok becses magyar műemlék van, közöttük Kun László, Vencel és Mátyás király korából származó emlékek és okiratok és a múlt század magyar tegyverkovácsainak egy remekművű puskája, melyet az ország nemesei ajándékoztak II. József császárnak és a mi „vaskalapos” koronázatlan királyunknak.

— **(Eltűnt, de megtalált fülbevaló.)** Siró, rivó kis szobacica állított ma be a rendőrséghez, hogy valaki ellopta az ő drága, arany fülbevalóját.

— Kérem örök emlék volt — mondja a kis ártatlan — és most nincs.

— Majd utána nézünk a dolognak — biztatja a komoly rendőrbiztos — s azzal a lányka elment.

— Öt perc múlva mosolygó alak lép be a rendőrbiztos szobájába, alig ismerni rá az előbbeni siró-rivó cicusra.

— Meg van már kérem, a szakácsnénál volt, de . . .

— Na? megakarja talán büntettetni? — kérdi a biztos.

— Igen kérem, hadd tudja meg az a vén csoroszlya, hogy lopni nem szabad, pláne olyat, a mit az én kedves Janimtól kaptam.

— **(A matador végzete.)** A világ leghevesebb uszója és ugrója Leoperi majdnem áldozata lett hivatásának. Ez az ember, ki órákig uszott a hal fürgeségével és a Niagara zuhatag örvényeiben éppen olyan biztossággal mutatta produkcióit, mint mikor 20—30 méter magasságról ugrott a tengerbe, egyik ilyen kísérlete alkalmával oly szerencsétlen helyzetben ütődött a víz felszínéhez, hogy összezuzott karokkal merült el és bár a hullámok közül kimentették, egész életére nyomorék marad.

— **(Vizbefult cipészsegéd.)** Mohácsról írja levelezőnk, hogy egy Keszler nevű ottani cipészsegéd tegnap uszás közben a vízbe fulladt. A vizbefult holttestét ma egy fürdőbéli szolga halászás közben kifogta.

— **(Öngyilkos vasuti szolga.)** Szegárdon Nyiró Ferenc vasuti szolga pénteken a vasuti váróteremben az utasok szemeláttára e kijelentés után: „Asszony, többé meg nem csalsz” revolverrel fejbe lötte magát és rögtön meghalt. Öngyilkosságának az volt az oka, hogy a vele vadházasságban élt asszony hűtlenül megcsalta.

— **(Egy éj a Mecseken.)** Egy fiatal parhaladt tegnap este felé a „Kardos”-uton. A hölgy bébés csipke kalapot, fehér, kék pettyes bluzt s fekete szoknyát visel állandóan, míg a hetyke bajszu fiatal ember girardi kalapban s világos drapp öltözetben jár. Igazán csinos pár. Még néhány héttel ezelőtt a gondos mama lejtett utánok, vigyázva minden egyes mozdulatukra, ma már azonban kettecskén sétálhatnak. Férj és feleség lettek.

Mikor a legelső padhoz értek, Jenő a fiatal férj

„Piano gyermekek, e-e-e-egy, ke-e-et-tő!”

A szonáta egyik lendületes részében, melyet legjobban szerettem és melyben áttett kezekkel kellett játszani, oly közel ért hozzám a kis angyali arc, hogy önkéntelenül elkaptam kezemet a zongoráról, megöleltem és csókot nyomtam pici ajakára. „Tovább, fortissimo, e-egy . . . ! Mi az gyermekek!”

A tanító ur hirtelen betoppant, ijedt kapkodással a billentyű fedőlemezét rántottam le, mely nagy erővel esett Gizuska kezére. Nem nyitak panaszra ajkai; az áldott teremtés némán türte el az általam okozott fájdalmakat, a gyermekek vonzó szerepét igaz testvéri érzelmeket fakasztott bennünk.

Nemsokára azonban szomorú óra virradt reánk. Szüleim a nagyvárosba költöztek s ott kellett hagynom a jó tanító urat, az aranyos Gizuskát, csak emlékéit őrizve meg a befejezetlen szonáta történetének.

* * *

Magános ifju indul a pályaudvarból ki és tart a közeli falu felé. Sívóran szívja a regg üde illatát, miközben vágyakozó reménység kettőzteti meg lépéseit. Mikor a fatornyos templom kibontakozik a törpe házak közül, valami édes remegés szorítja össze szívet, remegő ajkai hálásavakat rebegnek s szemei elhomályosulnak a meghatottság könnyeitől. „Szülőföld, édes szülőföldem, tizenöt év után térek vissza, a nagyváros Szodomájából a te áldott falaid közé kíváncsoltam, lelkem megváltása hozott vissza, légy üdvözölve!”

Végre odaér a falu határán levő kis kápolnához, mely körül a halottak alusznak csendes álmu-kat. Önkéntelenül betér ide, úgy vonzza valami, háborgó

kedvesem, engedd, hogy kissé pihenjen s meleg ételt vehessen magához. Kis Idánk jó szívének sugallatát követtem.

Boldogan tekint reá a férj:

— Adja Isten, hogy anyjára üssön kedves gyermekünk! — s közös érzelmeik hosszú édes csókban olvadtak össze.

A kis Ida kicsomagolta a babát, dudolgatva altatja és senki se látja a koldusnő fonnyadt arcán lepergő könnyeket . . .

— Ejnye teringette, látod kedves feleség, ilyenek ezek a koldusok! Szívesen feltárjuk ajtónkat, osztjuk meg vele eledelünket s minden köszönés nélkül, lopva tavozik.

Bámulva tekintenek körül: a koldusnő nyomtalanul eltűnt. . .

II. Giza.

Sok nagy városban fordulok meg, abban a nagy tengerben haladok végzetem után, melynek legparányibb vizcseppje az ember, de a megelégedés röpke pillanatában éppen úgy, mint a keserűség és csalódás elcsüggesztő érzetében, meglágyul az a burok, melylyel az élet kemény tapasztalatai vértették fel szívet és a megemlékezés édes varázsa üzi el a multtal a jövőt. Hol vagytok gondtalan élet és vidám pajzán-ság, ti rendes kísérői a boldog gyermekornak?

A kis falu, egyenes főutcájának fatornyos templomával, a zöldelő fák közül kikandikáló ereszes házaival s az ezek mögött csörgedező tiszta patakocskával, mely szeszélyes kanyarulataival ezüst csikgyanánt szegélyzi a gyepes mezőket, látta bohó ifjuságomat. A jó rektor uram oltotta belém a tudomány első cseppjét, kenetteljes hangja még most is fülemben

leült, míg Micike, az annyira dédelgetett isteni lény, sétálni szeretett volna.

— Üljön le aranyos, hisz magácska is elfáradt — mondja Jenő.

— Nem. En sétálni szeretnék, jöjjön édes fiam. Mit volt mit tenni, mint hogy az előzőeken férj karját nyújtotta szive választottjának, és sétáltak tovább.

Sétáltak sokáig, nagyon sokáig, már a Mecsek tulsó oldalán jártak, de a boldogságban uszó fiatalok ezt észre sem vették. Egyszer csak egy a bokrok közül felugró nyul, vagy róka felriasztotta az andalogva sétálókat.

— Jézus Jenőm! hol vagyunk?

A fiatal ember testét hideg borzongás járta át — megijedt.

— Nincs semmi baj aranyosom . . . nincs . . . mindjárt otthon leszünk.

A kis menyecske reszkedni kezdett, aligha nem félt.

Teljesen sötét lett. Futkároztak erre is, arra is, de a helyes utat nem találták, végre úgy éjfél tájban teljesen kimerülve a szaladgálástól — egy tölgyfa alá ledültek.

Átkarolták egymást, hogy ne féljenek — s elaludtak.

Micit és Jenőt a hajnali órákban egy csőz kalauzolta ki az erdőből. Azóta nem sétálnak a „Kardos“ ut felé.

A medaillon.

— Karcolat. —

Tegnap délután úgy négy óra felé egy borotvált képu, negyven év körüli uri ember üldögélt az Otthon-kávéház ponyvaterítője miatt és hosszukat ásitva, szeméit dörzsölgetve, unalmas tempóban forgatá a képes lapokat. Gallérja gyűrődött, nyakkenője lecsuszva, egyik manchetteje hiányzik, fogai közt egy kialudt fél vergónia szivar; finom aranylánc a mellénygomblyukból kikapcsolódva; máskor mértani szimmetriával fésült frizurája szánalmas módon összeboronálva és a többi . . .

Valóságos prototipusa a — szalmaövegyeknek.

A derangirt külsejű ur mellé később egy elegáns öltözkű, magas, vállas termetű ur ül le és hasonlókép ujságot olvas, melyet csakhamar ledobva az asztalra, így szól:

— Unalmas fészek biz ez a Pécs. Sehol semmi szórakozás. Még a levegő is nehéz, mintha ólomból öntötték volna . . .

— Ilyenkor biz' így van mindenütt, — felel neki a másik, — a saison morteban nem szokás városokban sem színelőadásokat, sem bálakat rendezni. Jöjjön csak ide az ur olyankor, mikor itthon van az intelligencia, tudom, hogy nem fogja pécsi tartózkodását megbánni. Ugy hiszem uraságod vidéki?

— Szolgálatjára, eszéki vagyok. Egy kis dolgom akadt Budapesten s most visszajövet kiszálltam egy kissé Pécsen is széjjel nézni. Kegyed talán ide való?

— Igen. Bajusz Kelemen vagyok.

— Örvendek, én meg Szakál Sebestyén . . .

Aztán kezét fogva, egymáshoz közelebb tolták

szívét kimondhatatlan sejtelen uralja. Pedig csendes melankolia ri le mindenről az egyszerű falusi temetőben. Nem zavarja a halálontuli aránytalanság a természet rendeltetését; a gazdagok aranybetűs hatalmas porfédői nem képeznek kegyetlen ellentétet a nemes szegénységet megjelölő korhadt fakereszttel. Az ifjak reményteljes jövője s az ágak türelmes megnyugvása egyformán némult el a Teremtő bölcsesége előtt. Céltalanul bolyong, míg szeméi oda nem tapadnak egy ismerős névhez, melyhez hála és szeretet-érzet fűződik. A falusi tanító nyugossza ott örökké, szép virágokat ápol sirja felett az ifjak kegyelele s talán az a leányé, ki benne legtöbbet vesztett. Az ifju hosszasan időzik a mult emlékeinél, melyek az egyszerű falusi tanító otthonából indultak ki s a szomorúság és megpróbáltatások iskoláján át e néma sirhoz vezettek. A hosszú távollét alatt csak keveset hallott azokról, kikhez oly boldog emlékek fűzték, a sors hányattatásai és a szerencsétlenség elválasztanak azoktól, kiket szerettünk.

Tántorogva halad a szomszéd sirhoz, melynél remegő térdei felmondják a szolgálatot s tehetetlenül roskad össze. A langyos reggeli szellő szemébe csapkodja a fejfáról lelőgő fehér fátyolt, kis aranyhajú tündér jelenik meg előtte, mindig közelebb jön, boldogság, remény és szeretet várakoznak reá, de mennyei harsona között nyilik meg az ég, eltedvén őt örökre. Az angyalok kara dicsőséget zeng, melybe elhallóan csengnek egy régismerős melódia végakkordjai; a magas hangok azonban nem tetézik a le roskadt ifjunak szenvedéseit, de megnyugvást csepegtetnek lelkébe a végső jövő balzsamával . . .

Rózsa Mihály.

székeiket s megkezdődött a bizalmaskodás. Bajusz ur vezeti a társalgást:

— Aggódom a feleségem miatt. Már a negyedik napja, hogy fürdőre utazott s még esideig sem kaptam tőle telegrammot, Bánom, hogy nem kísértem el legalább is Pestig.

— Hehehe, ugy-e Pestig, hol mégis csak föl frissül az ember kedélye. Holmi diszkrébb természetű kalandok itt mégis csak kínálkoznak. Tegnapelőtt este is olyan szerencsém volt, melyet maga Mohamed próféta is megirigyelhetne tőlem. Olyan szép asszonyt még mostanában nem láttam. Úgy harmincas lehetett . . . Imádom a félig érett gyümölcsöt! . . . De ennek az izét, Vénus asszonyra mondom, soh'se fogom elfeledni.

— Persze, persze . . . Én is kedvelem a félig érett gyümölcsöket. Most ugyis garzon ember leszek néhány hétre s feleségem szelleme meg fogja bocsátani, ha néhány lépésnyire eltérek az általam már tizedik év óta taposott erény ösvényéről.

— Tudja mit, — válaszolt amaz hirtelen, — ma éjjelre itt maradok még a kegyed kedvéért. Csinaljunk egy aranjezi éjszakát! . . .

— Milyen kedves ember uraságod. Engem csak lekötelez, ha itt marad; legalább lesz valakim, aki vel sans géne mulathatok. Mert az ember soh'se biztos affélől, hogy a felesége nem tudja-e meg a ballépést, ha ide valókkal excedál? . . .

— Nos tehát, ha nem volna ellenvetése, kezdjük meg azonnal a programot: ránduljunk ki valamelyik zöldi kurta kocsmába, hol jó bor van.

— Stimul! . . . tehát fizessünk. Muki, Miska, Mihály, fizetni!

Bajusz ur fizet előbb:

— Egy málnás szóda.

Aztán Szakál ur nyul a zsebébe s egy marok aprópénzt téve az asztalra, derülten mondja:

— Egy hideg kávé habbal.

Bajusz ur ezalatt véletlenül odatekint az asztalon heverő aprópénz csomóra s egy kis miniature medaillont vesz ott észre a husz és tiz filléresek közé keveredve. Nézi, nézegeti a kis emailrozott apróságot és mennél jobban nézi, annál jobban érdeklődik iránta. Kíváncsian nyul érte:

— Szabad egy pillanatra megtekintem?

— Óh kérem, tessék csak; ugy e herceg?

— Nagyon. Ha szabad kérdenem: hol vette uraságod?

— Talán nem is illik egy gavallérhoz, hogy megmondjam. De mivel ugys tudom, hogy kegyed soh'se fog vele találkozni s így őt megismerni: megsughatom, hogy attól az isteni szépségtől kaptam emlékül, mivel Pesten a kerepesi-uton összehozott a szerencsés véletlen.

Bajusz ur titkos félelemtől gyötörtetve, nyitja szét a kis filigrán apróságot és óh egek, mit lát ott? . . . A saját fiatalkori fotográfiáját.

Az egész arca elszápad és hideg veríték gyöngyöz végig homlokán. Kezei remegnek a dültől és fuldokolva, vérben forgó szeméit a másikra meresztve, hörgi:

— Gazember! . . . Tudod e ki volt az a te félig érett izletes gyümölcsöd, az a te isteni szépséged, mivel Pesten találkoztál? A . . . a . . . feleségem! Ezt a medaillont most én teszem el emlékül, hogy a valópörnél használhassam. Önnel pedig még ma estére leszámolunk . . .

Aztán rögtön hazafutott, hogy a párbaj iránt nyomban intézkedhessék. Író asztalán egy levélke hevert, melyben szórul-szóra ez vala írva:

„Drága Mucusom! Képzeld csak, mily malheur ért a pesti indóház átkező helyiségében! Remeg kezemben a toll, alig merem tudodra adni a csapást. Elvesztettem azt a kis medaillont, amit még örökké elfelejthetetlen emlékü menyasszony koromban akasztottál a nyakamba. Sirva sokáig keresgéltem a kedves joujont, de hiába! . . . Így történt aztán, hogy a vonatról lekésve, egy nappal később értem a fürdőbe. Vigasztalan vagyok a nagy veszteség miatt. Irj rögtön és feleddesd el velem néma elhagyatottságomat . . . Pá, pá aranyos. Örökké csak felőled ábrándozik a te kis Csibéd . . .“

Bajusz ur majd a plafondig ugrott dühében:

— A kigyó, az alattomos szörnyeteg! . . .

Aztán tollat ragadva, szakadozott vonásokkal írta meg a levélre a választ:

„Asszonyom! Vigasztalódjék, mert a medaillon megkerült s birtokomban van. Annak idején majd atadom önnek a — törvényszéknél. Bajusz.

A kis menyecske tán ma estére kapja meg e „vigasztaló“ sorokat; mely váratlan meglepetés után valószínűleg hazasiet a — mamájához.

. . . Egy szép asszonnnyal kevesebbet fogunk majd látni őszszel a leveleiket hullogató sétatéri gesztenyek alatt!

Bercsi.

TÁVIRATOK.

— **Bolgárok a csehoknél.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Prágából jelentik, hogy az ottani ethnográfiai kiállítást látogató bolgárok nevében Toncsev dr., a szobranje alelnöke, Sztambulow temetése napján hódoló táviratot küldött a fejedelemnek Karlsbadba; mire a fejedelem a következő választ küldötte: „Különös elégtételre szolgál főleg most, a mikor egész közép Európa hazánkkal szemben oly durván viselkedett, az a hír, hogy a kiállításnak hú bolgár népemből származó látogatóit Prágában oly szívesen, oly testvéri szeretettel fogadták. Köszönöm az értesítést. Közölje a kiállítást látogató alattvalóimmal fejedelmi hálámat. Kívánom, hogy mindenikük a vele szemben tanusított testvéri érzelmeiket nagyra becsülje és a kiállításból hasznot huzzon országunk haladása és jóléte érdekében. Ferdinánd.“

— **Bolgár deputáció muszka földön.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Moszkvába érkezett bolgár deputációt az ottani bolgár kolónia fogadta. Ma nagy bankett van tiszteletükre. A deputáció holnap Kiewben ünnepelteti magát.

— **Schwartz-gelb püspök.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Belopototzky tábori püspök, volt magyar tud. egyetemi tanár, ez idő szerint tényleges nagyváradi kanonok, tehát magyar állampolgár, vasárnap Bécsben felszentelte a tiroli 2. vadász-ezred zászlóját. Szónoklatában a többi közt ezt is mondta: „Maradjatok hűvek zászlótokhoz, császártokhoz. Életünket és vérünket a császárért és a hazáért.“

— **Elhunyt író.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Mártonffy Frigyes veterán író, a 60-as évek jeles műfordítója, meghalt Ujpesten 70 éves korában.

— **Az operett- király újra otthon.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Milán király augusztus végén újra visszatér Belgrádba. Bizonyára valami meglepetés készül akkorra a jó szerbeknek.

— **A bolgár fejedelem családja Karlsbadban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Szófiából jelentik a „Pesti Napló“-nak, hogy Ferdinánd felesége fiával, Boris trónörökös-sel Karlsbadba utazik, a hol Ferdinánd fejedelem meghosszabbította tartózkodását. A zavar lecsillapulta után szándékozik a fejedelem csak visszatérni; neje azonban határozottan ellene van a bármikor való visszatérésnek, sőt fiát sem engedni soha Bulgáriába.

— **Ferdinándnak lefujtak.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Sz.-Pétervárról érkező jelentések megerősítik, hogy Ferdinánd bolgár fejedelem ugy a cár, valamint a cár környezetének és tanácsadóinak minden személyes tiszteletét és becsülését eljásztotta

Művészet, irodalom.

A lustaságra való jog. Ez a címe egy elevenen megírott, szocialisztikus irányzatú könyvecskének, melylyel Mezőfi Vilmos ismét gazdagította a magyar szocialisták ugy is elég sovány könyvtárát. A könyvből azok is tanulhatnak, a kik nem esküsznek Lassale-re. Ára 20 kr.

Az „Uj Idők“ 31. számában nagyon sok az érdekes és aktuális közlemény. Bemutatja rajzban és leírásban a millenniumi kiállítás sajtópavillonját, Tóth Vilmos, Plener Ernő és Piener Ernőné sikerült arcképeit, és essayben ismerteti Sztambulov működését. A szépirodalmi részt Mikszáth Kálmán, Herczeg Ferenc, Bródy Sándor és Milkó Izidor elbeszélései, valamint Móra István költeménye és Sebők Zeigmond rajza képviselik. Nagyon bájos kép a Karvaly Mór „Tiltott gyönyör“-e és kedves idyll gyanánt hat Grünwald Ignác „Látogatás a falun“ című jeles festményének sikerült produkciója. Az „Uj Idők“ kiadóhivatala (Andrássy-ut 10. sz.) kívánatra bárkinek ingyen küld mutatványszámot.

Laptulajdonos
SZAUTTER GUSZTÁV

Felelős szerkesztő
PLEININGER FERENC.

TAIZS JÓZSEF
kiadó.

1092. szám
1895.**Árverési hirdetmény.**

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a pécsi kir. járásbíróóság 1895. évi 11902 számú végzése következtében Sauly János ügyvéd által képviselt Prehm Lujza javára özv. Held Gusztávné ugyis mint kisk. Held Etelka és Blanka gyámja ellen 400 frt. a jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1311 frt 73 kr-ra becsült esobabutorok, felszerelések, női ruhák és ékszerekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pécsi kir. jbiróság 15634 1895. számú végzése folytán 400 frt. tőkekövetelés, ennek 1894. évi október hó 25 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 53 frt 85 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Pécsset **Makár-utca 29. sz. a.** leendő eszközlésére **1895. évi augusztus hó 3. napjának délutáni 2 órája** határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében késpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alulis el fognak adatni.

Kelt Pécsset, 1895. évi július hó 20. napján.
Engler Kálmán
kir. bírósági végrehajtó.

768. sz.
1895.**Árverési hirdetmény.**

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 101. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a pécsi kir. járásbíróóság 12970 számú végzése által Emilia Prybila végrehajtató javára Hochrein József és fia ellen 12 frt 90 kr. tőke és eddig összesen 10 frt 17 kr. perkölttség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfoglalt és 624 frtra becsült papir árukból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a 13814. sz. kiküldés rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis **Pécsset Jókai-köz** leendő eszközlésére **1895. évi augusztus hó 5-ik napjának délutáni 2 órája** határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881-ik évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt, Pécsset 1895. évi július hó 19. napján.

Fonyó István
kir. bírósági végrehajtó

478. szám.
1895.**Árverési hirdetmény.**

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 101. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a pécsi kir. járásbíróóság 7333. számú végzése által Melli Eliod végrehajtató javára Hochrein József és fia ellen 113 frt 32 kr. tőke, ennek 1895 ik évi február hó 28. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 36 forint 20 kr. perkölttség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfoglalt és 876 frtra becsült papir árukból álló ingóságok, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a 8086 sz. kiküldés rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis **Pécsset, Jókai köz** leendő eszközlésére **1895-ik évi július hó 31-ik napjának délután 3 órája** határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécsset, 1895-ik évi július hó 19. napján.

Fonyó István
kir. bírósági végrehajtó.

Egy bolt helyiség

a királyi ítélő tábla palotájában azonnal bérbeadandó.

Bővebb felvilágosítás kapható lapunk nyomdájában (megye- és Mária-utca sarkán.)

Hirdetések jutányos áron vállaltatnak el.**Üzlethelyiség-változtatás.**

Van szerencsém a n. t. közönségnek tudomására adni, hogy

könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatvány-
raktár és papirkereskedésemmel

Pécsset, Mária- és megye-utca sarkán

(a királyi-táblai épület átellenében) levő saját házamba költöztem át. Tisztelettel

TAIZS JÓZSEF.